

Mahjas Weefis.

Ar pašā wifuschepliga augsta Reizara wehlešanu.

27. gada-

gājums.

Mahjas Weefis isnahk weenteis pa nedetu.

Mafsa ar peefubstifšanu par pašti:
Ar Peelitumu: par gabu 2 r. 35 l.
Ar Peelitumu: par gabu 1 " 60 "
Ar Peelitumu: par 1/2 gabu 1 " 25 "
Ar Peelitumu: par 1/2 gabu — " 85 "

Mafsa ar peefubstifšanu Rīgā:
Ar Peelitumu: par gabu 1 r. 75 l.
Ar Peelitumu: par gabu 1 " — "
Ar Peelitumu: par 1/2 gabu — " 90 "
Ar Peelitumu: par 1/2 gabu — " 55 "

Mahjas Weefis teel isdods sestdeenam no pīst. 10 fahlot.

Mafsa par fludināšanu: par weenas slejas smalku rāstī (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eeneim, mafsa 8 lap.

Redakcija un ekspedīcija Rīgā, Ernst Plātes bilschu- un grahmatu-drūtatawā un burto-leetuwē pee Pēhtera bafnizās.

Rahbitāse. Jaunatāhs siņas. Telegrafa siņas. Cēlšemes siņas, Rīga. Par Latw. konzertu Maflawā. No Sīolas. No Saufnejas. No Leeseres. Jaun-
jēlgawā. Lecpajo. Muhsu mahzitoji un tauts. Hafsa las apgabals. Peterburga. Maflawa. Warschawa. Krementschuga. Kaukafija. Par Kreewjemes Schibdeem. — **Ahrjemes**
fina: Wahzija. Franzija. Anglija. Kristijānis Walckemars un wina darbiba pee Kreewijas juhtenezibas weizinaschanas. — **Peelikumā:** Us juhtas un us semes. Graudi un seedi.

Jaunatāhs siņas.

Rīga. Rā dširdam, tad sinamais Maflawas foris, fawas konzertes Maflawā beidsis un mahjās braukdamis, Smolenskā ušturejees, pahrbrauza Rīgā šho peektdeenu.

— Rīgas Latweefschu meitu-skola fawu mahzibu fahls 9. augusta deenā.

— Rīgas Latweefschu beedriba šho fwehtdeenu, 1. augusta deenā, isbrauks satumōs us Doles muischu.

— Badparutščiks Aisups, kas top pahzēlts us Simbirsku, sestdeem, 24. jūlijā ar fawu jauno seewinu atstahja Rīgu, projam dodamees us jauno dšihwes weetu. Winus pawadit Rīgas-Dinaburgas bahnusi bija fapulzejees leels draugu un zeenitaju pulks. Skati urah un firfnigas „ardeewas“ atskaneja, brauzeenam eekustotees.

Peel-klühweru salas elementar-skolas skolotājs, R. M. Seewalds, otrdeem, 27. jūlijā nomiris.

Dahnu damstugis „Nordstjernen“ kapt. Kundsen, treschdeenas wakara pehz faules noeefchanas isbraukdamis, usbrauzā leelai laiwai, mahleem lahdetai, un ta nogrima uhdens zeta pašchā widū, pretim gipfa dširnawahm. Grimščhanas weeta ušstahdita wraka lahrtis.

Nelaimes gadījums. Treschdeenu pehz pusdeenas ap pulstēn 1/23, muitas dahrsa turumā, šchejeenes strahdneeku okladistam Nikolajewam Modchenam wagons fabrauzā lahju. Modchenu noweda glahbtawā un no tureenes pilssehtas flinnizā.

Jelgawa. Schinis deenas scheit atgadijahs it fawads wehl lihds schim scheit neredsets dabas spēhla atklahjeens: Sloferameistera Pohla fga dahrsā, Skrihwercelā Nr. 32, lahds starp ziteem stahwofchs jaunš abbolu kozinšč, kas pilns ar augteem, lahda rihtā parahdijahs starp teem wairak kā simtu nesofcheem ahbokeem — pilnōs seedōs un wehl pakal nahlofchōs pūmpurischōs. Nu jaw gandrihs 8 deenas no ta laika pagahjuschas, dāuds seedi nobiruschi, pūmpurischī isplauft un ziti nahk klah, kā to schodeem wehl redsejam. — Prowisors Zinius kungs dabujis atwehlešanu atklah pilnigu apteeki us laukeem un eerikteschot to no augusta mehnescha fahlot.

lahdās mahjās Arona Behrēmuischas bafnizās turumā. Wefeligs nodoms un labums teem, kas newar fasnēegt drihsumā no tahs pufes Jelgawu jeb Dobeli. Zinius fgs jaw ari dāudseem buhs pašihstams, jo ir tas pats, kas G. Sillera fga skunstīgā wefelibas uhdeem fabrikā fagatarwo garschigos minerala dšehreenuš.

(L. A.)

Kurseme. Mas-Gramsda dšimtemuischas ih-paschneeks, barons J. v. Nolde kungs, ir fawreem mahju faimneekem pašinojis, ka wina dšimtemuischā Mas-Gramsda wifas mahjas tikschot pahrdotas. Rā „Lib. Itg.“ sino, tad lihds schim bijuschē mahju rentneeki gandrihs wif pašchi nopirschot fawas bijuschas mahjas. Mahju pahrdofchanas un pirschanas kontrakti esot islikti preeksch eeskaitischānāhs weetigā pagasta walde.

Piltene. „Ewangelistā“ lajams, ka 4. jūlijā pulstēn 8 no rihta, Wentas upē, netahlu no Pihka mahjahm, 7 dwehseles kristitas baptistu tizibā.

Palangā, kā „Lib. Itga“ sino, zaur bagata grafa Liskewitscha dewibu augusta mehnesi atklahs trihsklasīgu aprinka fkolū ar 3—4 fkolotajeem.

Dinaburga. Rā Peterburgas Kreewu awise sino, tad schofejas tilts Dinaburgas turumā fagahsees, kad patlaban lahds muischas ih-paschneeks ar kariti un sirgeem tur pahri brauzis un wif uhdeni eegahjuschees.

Irlande. Pehz Londonas awischu sinahm spreeschot jafaka, ka nemeerneeku nedarbi schim brihscham Irlandē aplufuschī. Ba datai eemepli us schahdu aplufuchanu meklejami rudens raschojuma darbōs, un rudens Irlandeescheem schini gadā leelahs buht isdewigs; pa datai ari spaidischanas likumi palihdsejuschī, ka nemeerneeki schim brihscham aplufuschī. Dublinas pilssehtā nodomajuschī isrihlot tautas leetu isstahdi.

Islande. (Rā sinams, tad Islandes fala peeder pee Dahnijas). No tureenas us Dahniju atmahluschas siņas, ka flakta laika debi Islandē lopu bari pa leelakai datai nosprahgst.

Kahira. Kahiras pilssehtas saldatu pulki isfludinaja Arabi-paschu par kediwu jeb Egiptes waladneeku.

Tautas fapulze Kahirā usaizinjaja ministru preekschneeku Mahmudu-paschu, lai Turzijas waldbai un leelwalstim pašinotu no schahdas fapulzes fastahschānāhs un tahs lubgt, lai ar scho fapulzi celastos farunās.

Aleksandrija. Arabi-beja jeb -paschas karapulki fawas fkanstes usmetot starp Mufiru, Samseju un Suezes-kanala, krašta wakara-pušt. 26. jūlijā aishbrauzā gar Willaha stanziju dšelszeta brauzeens, kas bija pildits ar Arabi-beja saldateem, un schēem saldateem likahs buht nodoma, ispostit dšelszeta liniju, bet Anglu leelgabali un flintas winus kaweja, schahdu nodomu isdarit.

Kediws rakstijis Ragebam-pascham un ministriju usaizinjājis, lai isfahlot, ka teem laudim, kas zaur Aleksandrijas ispostischānu fshadi zee-tuschī, fchi fshahde tiks atlihdsinata. Regebs-pascha dabujis ušdewumu, lai us scho leetu simejofchos preekschlikumu fastahdot un to tad eefneedsot kediwam.

Seemel-Amerika. Nelaika presidenta Garfilda atraitne par jawa wihra nahwi no tehwsemes labi apgahdata. Zaur subskripziju jeb naudas lafischānu fanahzīs 300,000 dolaru. Binas wihrs bij apdrofchinājis fawu dšihwibu par 50,000 dolareem. Pascha mantas nelaiķis presidents atstahjis 30,000 dolaru, pee kam wehl peenahzīs klah 20,000 dolaru kā wina lone par atlikufcho gada datu. Isnahk pawifam 400,000 dolaru (kas lihdsinajahs gandrihs 800,000 rubteem).

Telegrafa siņas.

Ischle, 28. jūlijā. Austrijas keisars Franzš Jofes un Wahzijas keisars Wilhelmš fatilufchees eelšč Abensee, pusdeenā atbrauzā ar elstra-branzeenu us Ischli, kur winus bahnusi apfweizinjaja Austrijas keisareene.

Parise, 28. jūlijā. Senats un tautas fapulze schodeem flehgti.

Konstantinopete, 28. jūlijā. Zaur sultana pawehli Arabi-bejs teel israhdits is Egiptes.

Londona, 29. jūlijā. Saidš pascha darija Desserinam sinamu, ka Turzija gribot rihtu nofuhit us Egipti pirmo partiju saldatu, 6000 wihru.

Ceļšjemes siņas.

Senatora Manafaina Iga Langleja, kura libdī šķim bija cerihkoti „Peterburgas” weefnīgā pretim pilei, no 1. augusta tiks pabrzelta uš Suworowa-eeļu, Petrowa namā, pretim Wehrmana dahrsam. Korteli, tā dširdams, tur ihreti uš wismasat 8 mehnefcheem. (B.)

Senatora rewifija. Pehz Wišaugstakas pawehles no 30. jūnija un senata ukofa no 15. jūlija senatora Igam, kam ušdota Kurfemes un Wišemes rewifija, ir atwehletas fchahdas teefibas:

1) amata wihrus, kas apstiprinati amatā no gubernas waldischanahm un tahm libdšigeem eestahbijumeem, no ministreem un wirswaldehm, pehz fodu likumu grahamatas art. 1098 un tahlakeem fawkt pee atbildibas, pret wineem uš art. 1101. pamata eefahkt ismekleschanu un pehz art. 1117 winus pagaidam atzelt no amata.

2) no amata wihreem, kas eezelti zaur Wišaugstako waru, jeb til pehz senata fpreeduma war tilt nodoti teefahm, pehz art. 1098 prasit isftaidrofchanas, un ja wajadšigs, pret wineem eefahkt pirmo ismekleschanu, un tad, winus neatzekt no amata, pasinot senatam jeb teefas leetu ministrim pahz atrastahm nelahrtibahm.

Meera teefu eewefchana. „Golojs” isftaidro, ka meera teefu eewefchana atlikta libdš 1883. gadam tadehl, ka newareja pabeigt teefas likumu pahrtulkofchanu Latweefchu un Igaunu walodās. Pahrtulkofchanai Bahzu waloda ne-efot nelahdu gruhribu, jo Bahzu waloda ir bagata teefas leetas wajadšigo wahrdū un teikumū. Bet turpretim pahrtulkofchana Latweefchu un Igaunu walodās nemas neweizotees, tavehz ka pehz „Goloja” domahm fchihm walodahm truhstot wajadšigo wahrdū un teikumu preeksch teefas walodās. Beidsam „Golojs” dod padomu, lai tulkotaji aifnemtos no Kreewu walodas wajadšigos wahrdus un teikumus.

Schee „Goloja” fpreedumi ir drufku greifti. Latweefchu waloda nawa nemas tahda nabadsite, ka winai wajadsehu aifnemtees no zitas walodas pee teefas darischanahm wajadšigo wahrdū. Daschas likumu grahamatas jaw latwifki tulkotās. Peeminesim til Wišemes un Kurfemes semneeku likumu grahamatas. Bes tam wehl daudi fewifchku likumu tulkti Latweefchu waloda. Tani wed un weda pagasta teefas un waldischanas fawas darischanas. Tavehz wina ne buht wairs nawa tahda nabadsite ari teefas leetas. Ja tomehr tulkofchanas darbs eetu toti gauši uš preekschu, tad pee tam nebuhtu wainiga Latweefchu waloda, bet waina buhtu meklejama pee pascha tulkotaja. Tulkofchanas neweifchahahs ari ne buht newar buht tas ihstais eemeflis, kadehl meera teefu eewefchana ir atlikta. Pee tam ir gan fwarigati eemefli. Wišpirms ar meera teefu eewefchanu ir faweenota pagasta teefu un winu ušraugu teefu pahrgrosifchana. Jaunee pagasta teefu un ušraugu teefu likumi nawa wehl zaurfkatiti no walsts padomes. Dteklahrt zaur senatoru rewifiju tiks warbuht atrastis, ka meera teefu likums ja-ibara daschas pahrgrosifchanas preeksch Baltijas gubernahm. Tavehz mums fchleektahs, ka meera teefas netiks agrati eewestas, ka kad senatora rewifija buhs pabeigusi fawu darbu. Beidsam, ka esam dabujufchi sinat, ir nodomats meera teefas eewest pehz semstibas eewefchanas, ta ka meera teefneschi tiks zelti no aprinka semstibas fapulzehm. (B.)

Wišemes landrahtu kolegija isfludina zaur „Nig. Itgu”: Zaur fewifchkeem apstakteem pahuhdita un it ihpafchi eewehrodama fcha gada

julija mehnefcha widū eefahkto farchkinumu (enquēte) par Wišeme uš semneeku semes pastahwofcheem rentes un pirkfchanas maksas parahdeem, Wišemes landrahtu kolegija tura par derigu, wifas Wišemes muifchu waldes darit uš to usmanigas, ka (ta fawzamā) kwote nepeeder wis pee semneeku semes, bet ka wina ir nodofchanas maksafofcha muifchas seme un ka minetais farchkinums fihmejahs weenigi til uš semneeku semi, un ta tad wifas muifchu semes, to starpā ari kwote, fchini sinā nemas naw leekamas wehrā.

Teefu likumu tulkojums Latw. waloda, ka „Nig. Itga” dširdejufe is laba awota, efot pilnigi gataws, un pehwigahs diwi lofnes tikufchas nosuhstas uš sinatnu akademijas drukatawu Peterburgā jaw jūnija fahkumā fch. g. Ka efot domajams, druka fchini deenas buhfshot beigta.

Nigas Jahna draudse par otru wezako mahzitatju eewehletais G. Kahlbrandt Igs is Jaun-Deebalgas, ne-efot, ka „Itga f. St. u. L.” dširdejufe, fcho amatu peenehmis. — „Nig. Tagebl.” dširdejufe, ka nu Gulbenes mahzitajs, G. Keufsler Igs, aizinats, fcho weetu peenemt.

Nigas Latweefchu flimneeku un behru-lahdes ir libdš fchim gandrihs wifas ar labu weifsmi starp fawu apgabatu Latweefcheem strahdajufchas; winas lai gan tikai palihdšibas-beedribas buhdamas, taffchu naw til ween meefšigs un behdigos gadījumos islihdsejufchas, bet ari tautefchus pa pilfehtas aiftatakahm malahm mudinajufchas uš faweenibu un kopigu, famanigatu strahdaschanu fcha laika prasijums. Waj naw ar preeku japeemin flola, ko Jonatana palihdšibas beedriba zehluše? Waj naw teizama fchejeenes Latweefchu amatueeku palihdšibas-beedribas, kas tagad sagatawojahs pee fewis eegahdat ari krahfchanas un aifdojchanas lahdi? Waj naw godam fche fihmejama Nigas kalpotaju faweeniba, kas darba kantori uštur? Waj labi nedara fchejeenes flihperneeku un fuhrmanu palihdšibas beedribas, kas tagad pat ari tairahs darba-kantori dibinat? Wehl gaidam ar labahm zeribahm zetotees: Nigas enkurneeku fawstarpigo fabeedribu, fulainu palihdšibas beedribu un kuzustrahdneeku faweenibu. Scho palihdšibas beedribu libdšchinigeem wadoneem sinams pee wifseem panahkumeem ir ari fawi nopelni peemehrojami; bet tagad, kur leelaka isglistiba un stipraki pagehrejumi libdš ar augstaku faweenibas garu pee fchejeenes Latweefcheem peenehmufchees, janoteel ari lahdbahm pahrgrosifchanahm winu beedribas. Tagad ari Latweefchi pareifi atšihst, zil daudš pagehroschis, zil gruhsts un fwarigs fchini laikā ir beedribas wadonu amats; ka preekschneekem nebuhs wis buht beedribas aileem wadoneem, bet mahziteem un apfinigeem lahrtigu domu un darbu zilatajeem, waditajeem un, kas tas leelakais ir — isweedeem. Tikai isglistots wadonis, kas flaidri isprot beedru dabu, dšihwes apluhkojumu, attihstibas palahpeenu, wehleschanos, dšihfchanos, intrefes, kas libdš ar wineem juht preekus un behdas, ari sinahs fawam amatam ihsti buht uštizigs — ihsti paschaisleedšigs. Zeen. Nigas Latweefchi, fawas nahkofchās pilnās fapulzes sagatawojatees zelt tahdus isglistotus, kreetnus beedribas wadonus, tahdi sinams buhs juhsu beedribas ihsti nowehligi to paschpalihdšibu zilāt, zaur ko Latweefchi ari eefpehs aifweenu wairat uš fawahm paschahm lahjahm stahtees un tā fadšihwē, ka mantā stipraki tapt.

Par Latweefchu rakstu zensoru ir apstiprinats Nigas gubernas wirsflolotajs hofrahts G.

Pasit Igs libdš fchim bijufcha hofrahta Rupperta weetā.

Latweefchu konzerts Maskawā. „Maskawas Bahzu awise” wafneeds par fcheem konzerteem fchahdu sinu. Istahdes musikas pawitonā dob konzertes lahds dšeedataju koris is Nigas, kas leelako publiku grib eepasihstinat ar Latweefchu tautu un ar tahs tautu dšeesmahm. Schis dšeedataju koris ir uš architekta J. Baumana Iga pafstubinajumu fastahjees un jaw februara mehnesi fawas proves preeksch fchihm konzerteem eefahla sem J. Burath Iunga teizamahs wadifchanas.

Dšeedataju koris, kas Latwju tautas apgehrbā gehrbees, fastahw is 18 kungeem un 16 kundsehm, kas peeder pee daschadahm laufchu labetahm. Blakus tikai latwifki runajofcham semneekam reds peederigus is skolotaju, tirtgotaju un mahfleneeku lahrtas, blakus Latweefchu semneezei reds labako familiju meitas no Latweefchu tautibas Nigā. Tautas apgehrbs pee kungeem pastahw is pelekahm bilfehmu un kamsoteem ar leelu baltu awlakti; pee kundsehm apgehrbs is farlaneem jeb fileem bruntfcheem, is melnas ar balteem fchuoreem apstiprinatas borstes, is balta preekschauta un puku wainaga uš galwas.

Kad koris bija Smolenskā dewis konzerti, kas ar leelu labpatifchānu tika usnemts, pee kuras tureenas gubernatora kungs kori pagodinaja, to uš maltiti ušlubgdams, tad koris dewahs uš Maskawu, tur isgahjufchā peektdeentā pirmo konzerti dodami. Pirmā konzertē newarejam klabt buht, bet uš otru konzerti, kas fwehtdeenu, 18. jūlija tika notureta, bijam nogahjufchi un par to waram fchahdu sinu pafneegt.

Jaw konzertes pirmais numurs, no dirigenta Burath Iunga preeksch jaukta kora fajereta kwadriļa is Latweefchu tautas dšeesmahm, muhs draudsinaja ar wiju (konzertu) ušfahlamu. Konzerte isdewahs toti teizami un mantoja no publikas pelnito ušlawefchanu. Otrs numurs, soprano solo, dšeedats no Martinson jaunkundses, ar klaweeru pawadijumu no dšeesmas fajeretaja Jurjahna Iunga (winšch) beidsa Peterburgas konserwatoriju ar selta medaku wifchlots un dabuja wehlat otru selta medaku par kornet à piston wuhjchanu) aifrahwa publiku libdš firdi aifgrahboschāi applaudeerefchanai.

Wefela rinda tautas dšeesmu, preeksch wihru un jaukta kora aranscheeretās no nesen mirufcha J. Zimšes Iga un no ziteem, muhs eedraudseja ar Latweefchu tautas dšeedaschanas dšihmi. Wifas dšeesmas tika teizami dšeedatas un atrada leelu labpatifchānu. Rahda Ungaru dšeesma, baritona solo, dšeedata no Lipfchewitscha Iunga, mehs dabujam apbrihtot fcha Iunga balst un dšeedaschanu. Otrā konzertes nodalā publika dabuja dširdet soprano solo, Schuhpulu dšeesmu no Fōrsterā, dšeedata no Martinsona jaunkundses; mahfleneerze tika wairat reisu isfaukta un winai wajadseja fawu dšeesmu otrreiz dšeedat. Wehl leelaku patifchānu atrada ta dšeesma „Mileeli meshi,” preeksch jaukta kora aranscheereta no J. Zimse. Pehz tam nahza dšeesma „Dšinawas” preeksch baritona solo, dšeedatas Kreemu waloda no Lipfchewitscha I. un pawaditas ar taures puhfchanu (Jurjahn I.) un klaweeru spehleschanu (Kalmīna I.) Schi dšeesma brihnūm patika un eemantoja leelu applaudeerefchānu. Rahda Jahnu dšeesma, dšeedata no wifa kora, klawitajus aifrahwa uš tahdu applaudeerefchānu, kas nemas negribeja rimtees.

Wifa konzertes programa bija teizami fastahdita, lates numurs ušrahdija kreetnus mahfleneekus un ušgihrtigu studiju (mahzifchānos), un

mehs tilai waram pateiktes wifa isdarijuma isdaritajam, Effert lgam, ka wisch Maslawas publikai scho baudijumu isghadajis.

Par Latw. konzertu Maslawā. Weens no leelakeem Kreewu laikraksteem „Pycerix Bzgo-moerri“ raksta par sinamo Latweeschu dseedataju kori schā: pimaais Latweeschu konzerts tika isrihlots Maslawas istabdes musikas nodatas sohle, 16. julija. Kreewu publikai lihds schim nepasibstamas Latweeschu tautas dseefmas nahza schodeen tai paschai klaji preekschā. Dseedataju koria pehz sirsniigas fanemschanas apweizinaja Maslawu un sawus klauzitajus ibsi fanemot schahda wihsē: Zuhš mehš sweizinaim wezaja, Maslawā. Wehlamees lai muhsu dseefma faweenotu un daritu par neschkirameem brahseem Slahwus un Latweeschus. Muhsu fentfchu dseefmu deewe „Lihgo“ apdseed muhsu radneezibu ar Slahweem. Kam ir dahrga Slahwu tehwiya tos mehš tuhlfoschlahrtigi sweizinaim schē! Skani, jo skani applaudisamenti pawadija daudas no Latweeschem dseedatas dseefmas is winu dshwes un teilahm. Si pehdigahm tahš dseefmas, kas flawe „Lihgo,“ — laimes, waforas un mihlestibas deewi, ir sinamas sem wišpahriga nosaukuma „Zahnu dseefmas.“ Lihgo deewe, ko Latweeschu tautas sweizina ar dseefmahm un gamileschamu daudš gadu simtenus atpakal, kristigas tizibas eeweschanas laikā, tika ar waru no lototu muhsu peelihdsinata Zahnam Kristitajam, tā ka tagadeja laikā Latweeschu tautas dseefmas „Lihgo“ teel apdseedata kā Zahna mahle un, schahš dseefmas teel dseedatas to nakti preeksch Zahna deenas; dseefmas nemitofchi atfahrtojahš „Lihgo, Lihgo.“ Zaur zaurim nemot publikai gaušchi patika, kā lora, kā ari solo dseefmas. Schodeen, 18. julija, pulksten 3 pehz pusdeenas tiks isrihlots otrs konzerts istabdes telpās, tai paschā dseedataji buhs tautiskā apgehrbā.

Daschi Rigas dseedataji, ihpaschi no Wahzu dseedataju koreem „Liedertranz“ und „Sängerkreis,“ festdeenu aibrauzā ar damfugi „Livland“ us Hamburgu, kur teeli dseedafchanas fwehtki teel isrihloti.

No Slokas. Ar preeku japasino, ka ir schai Latweeschu pilsehtina sahl rastees gara moschanahš. Swehtdeen, 11. julija schejeenes dseedataji ar daschu Jelgawas Latw. beedribas dseedataju palihdsibu isrihloja garigu konzertu Slokas basniza. Daschi gabali klauzitajeem patika it brangi. Ari Kalnzeema ehrgelneeks Zenschewiza lgs kahdu lugu un zitus gabalus spehleja us ehrgelchm. Bet lai gan weikli rihlojahš, tad tomehr nedarija nekahdu eespaidu, jo schahm basnizas ehrgelchm naw kreetnas stanas, lai gan no daudsinatā Martina newifai ilgi atpakal un par labu nandu buhwetas. Pehz konzerta bija Polmana lga dahra nama weefiga sadshwe, pee lam pilsehtas galwa Schmidena lgs nehma jautru dalibu. Kluwa runats, ka scheit jadibina Latw. beedriba. (B.)

No Saufnejas „Baltijas Wehsinesim“ siko, ka tureenas pagastam jazeeschot leeli gruhumi no kahrtigas pagasta waldbibas truhkuma. Likumigi eezeltais Saufnejas pagasta wezalais lihds ar weenu pagasta preekschneeku tilufchi atzelti no faweem amateem zaur weetigo draudses lungu (2. Zehfu draudses teefas preekschfehde-taju). Minetais draudses lungs esot nodewis wifu pagasta waldbibu lihds ar wifahm pagasta waldbibas naudas flapju atflehgahm weenam neatzeltam pagasta preekschneekam, zaur ko schis weens pats tagad warot isdot pagasta nandu bes zitu sinas. Kadehl draudses lungs atzehlis

no amata pagasta wezako un weenu preekschneeku, tikpat scheem, kā ari wifam pagastam ne-esot sinams. Atzeltiem amata wihreem pee tam wehl zehlfuschahš daschadas nepatilschanas zaur to, ka tee, ne-atsihdami sawu atzelschānu zaur draudses lungu par likumigu, no eefahkuma, leegufchees, atdot draudses lungam sawas amata sihmes un naudas flapju atflehgās. Minete pagasta amata wihri pee tam stutejuschees us likumu, kas nosaka, ka pagasta amata wihri war tikt atzelti gan zaur pilnu draudses teefu, bet kas nekur nedod draudses lungam weenam pascham tahdu teefibu. Pehz schis leegufchānahš draudses lungs tad aizinajis Zehfu brugu teefu palihgā. Schi ari naw leegufi sawu palihdsibu un neween atnehmufi mineteem amata wihreem winu sihmes un atflehgās, bet ari wehl eefahkufi pret teem ismekleschānu dehl winu agralas nepallausibas. Pahs scheem foleem no Saufnejas pagasta pufes eefneegtas subhsibas augstakā weeta. — Mums no sawas pufes wehl japeeshime, ka pehz Baltijas pagasta likumu § 32. usraugu teefa pahs pagasta waldbahm Widsemē ir draudses teefa, kas pastahw is draudses funga un trim semneeku preechdetajeem. Tapat mineto likumu § 33. nosaka, ka pagasta waldbibas Widsemē teel pahraudstas (rewidetas) zaur draudses teefu, un §§ 30. un 34. atkal nosaka, ka pagasta amata wihri war tikt daschadi strahpeti un pat no amata atstumti zaur usraugu teefu (t. i. Widsemē draudses teefa). Tahda likuma, kas draudses lungam dotu teefibu, us sawu galwu strahpet un atstumt no amata pagasta amata wihrus, schim brihscham naw. Tahds likums pastahweja gan lihds 1866. g., bet zaur jauno pagasta likumu isdoschānu draudses lungi pasaudejufchi mineto teefibu. Pat rewideeret pagasta waldbibu draudses lungs pehz tagadeja likuma war til pilnas draudses teefas usdewumā un newis us sawu galwu ween. Kursemē, zil mums sinams, schis likuma nosajijums arweenu tizis kahrtigi ispihdits. Kursemē usraugu teefa pahs pagasta waldbahm ir aprinka teefa, bet nekad naw dsirdets, ka aprinka teefas preekschfehde-tajis jeb tā fauktis aprinka lungs kaut kad buhtu us sawu galwu bes pilnas aprinka teefas sinas strahpejis pagasta amata wihrus jeb ari fpehris kahdus solus pagasta rewideeretchanas sinā. Ja kursemē aprinka teefa zaur weenu no faweem lozekleem isrihko pagasta waldbibu rewisiju, tad wina schim lozeklim pahs to arweenu dod fewisfchu preekschrakstu jeb pilnwaru.

Bezumuifchas dseedataju koria isrihloja 25. julija sch. g. satumu preekus pee skolas nama. Publika peedalijahš leelā mehra pee satumu preekeem no turweem un tahleem apgabaleem. Dseedafchana wispahrigi nemot bij laba. Kahrtiba buhtu zitadi laba bijufi, kad isrihlotaji lungi buhtu wairal wehribu greefufchi us satumu preeku weetas apgaismoschānu. Daschahm papihra lampahm fadegot un nodseestot waldbija tumšiba. Par zitu kahrtibas usurefchānu peenahlahš weetigai waldbichānai pateziba.

A. W.—f—tē.

No Leeseres. 15. julija deenā manim schē gadijahš klaht buht behdigam skatam. Kahds schejeenes mahjastehws un mahjasmahte pawadija reisē us pehdigo dufas weetinu sawus trihs behrnus, diwas meitas un weenu dehlu, 6, 8 un 11 gadus wezus, kuri bija atradufchi nahwi netahkā esarā. Wini bijufchi eelahpujchi laiwā, kurā tad no malas nostuhmufchees, un us esara widu projam peldeami, tee sawā mullkibā un ne-apdomibā paschi eelehufchi esarā un tur noflihufchi. Bija teescham pawisam fehri aif-

grahbjofchi, skatotes wezaku un zitu schehlabas par schahdā wihsē notikufchu nelaimi, saudejumu. Ir zeenigais mahjitajs pee lapa apleezinaja, ka pa teem 18 gadeem, lamehr Leeseres draudse par ganu, wehl ne-esot peedshwojis til behdiga gadijuma. (B. W.)

Zaunjelgawā, kā Wahzu awises lafams, notizis behdigs atgadijums, zaur ko kreetns eerehdnis saudejis sawu dshwibu: Pilsehtas sekretars Teodors Georgi Zaunjelgawā, 23. julija wakarā nomiris zaur dabuteem rewolwera schahweeneem. Slepkawa ir Zaunjelgawas pilsehtas galwas dehls, Haralds Schulzs, 23 gadus wezs. Winsch mineta deenā ap plkst. 1/25 pehz pusdeenas nogahjis Georgi dshwolkli un lizees tur peeteiktes. Georgi, kas paschulail ehda pusdeenu, tuhliit peezehlahš un noweda to sawā darba istabā. Tani brihdi, kad Georgi gribeja apfehstees, Schulzs iswilka rewolweru, 2 schahweeneem eewainoja Georgi un pats fewim eefchahwa lodi galwā. Pehz 7 moku stundahm Georgi isdšija. Slepkawa wehl tagad dshwō. Par slepkawibas eemefteem „Rig. Ztg.“ pafneedi schahdas sinas: Haralds Schulzs deeneja Zaunjelgawas nodoschānu walde un stahweja ismekleschānā dehl kahdas schtempelpapihru sadshibas, kas tur bij pasrahdata. Ismekleschānu bij wadijis Georgi, un oberhofteefa scho leetu isfpreeda, Schulzu zitadi nefodidama, ka tilai to atshidama par „schahbigu.“ Scha rezultata dehl Schulzs gribejis atreebtees. Slepkawibu wisch isdarijis dshrumā.

Zaunjelgawā. Georgi Schulza leeta jaw dabujufe sawadu isflatu. Zaunjelgawas pilsehtas galwa Schulzs lgs dewis „Rig. Ztg.“ schahdu isflaidrojumu:

„12. waj 13. julija wakarā mans dehls Haralds, Peterburgā pahzreetis ilgas un gruh-tas slihibas, pahbrauzā pee manis mahjā, no sawa preekschneeka lihdsi atwesdams rakstu, kurā tas manu dehlu eeteiza fawēju kopschānai, fewisfchi aishrahdidams us to, ka winam tagad zeefchi wajagot atpufstees, jo garigi nodarbotees schim brihscham ne buht nedrihstot. Dehla breefniigais isflats mani isbaideja, bet mas deenas tas atkal pahriwehrtahš. Sawā dehla preekschā nekad nepeemineju ismekleschānas, kas usfahkta 1878. gadā un nesen atpakal nobeigta; jo wisch sinaja, ka pee senata wehl wareja greestees. Bet tomehr pahri reises isteizahš, ka ilgaki dshwot wairs neschpjet, nekad neishrahdidams neds kahda nodoma, neds ko launa us zitu kahdu. — Nelaimes deenā, 23. julija, mans dehl Haralds toti ilgi bija gulejis, un es ar winu satikos tilai pee pusdeenas galda starp pulksten 3 un 4, pee lam garigus dshreenus ne buht nebaudija. Pehz maltites es atwilkos; drihs pehz tam dabuju breefmu sinu, kas peederigajeem fazehla tahdas leelas fahpes. — Pulkstentaititajs B., kas nodarbojahš Georgi lga darba istabā, bija klaht pee mana dehla meerigās eepreekschajās farunas ar Georgi lgu un til tad, kad B. us Georgi pawehli bija isgahjis, wisch 5—6 minutes wehlat fadsrejeis schahweenus, atkal eesteidsees Georgi darba istabā un eeraudšijis Georgi isejam, bet manu dehlu bes famanas, astnim pahrluhdufchu gutam us grihdas. Otrā rihdā pulksten 2 mans nelaimigais dehls isdšija.“

No Tukuma pufes „Arajam“ raksta: Pēemums, us Durbes muifchas jauko parku isbrauzā Rigas Pahrdaugawas Latweeschu Labdarifchānas-beedriba satumās — swehtdeen, 18. julija sch. g. Wispahrigais pasascheeru-wilzeens, kas tai deenā, plkst. 12 Tukumā atnahza,

ka to reti schini dselszeta dabujam redset; 2 maschines willa 22 wagonus. Durbes parka mineta beedriba lihgsnojahs ar gandrihs pawifam 1000 dalibneekem. Scho dalibneeku starpā atradahs neween Latweefchi no Tulumā apgabaleem, bet ari daschi muischneeki, mahzitaji un ziti augsti amata wihri is Tulumā un daschi tauteefchi is tahtalahm Latwijās un Kreewijās weetahm. Seels lauschu pulks schē wehl nehma dalibu ahrpus schnores, palalnōs, kā klauftaji un skatitaji. Tulumā Latweefchi bij 2 godawahrtus uszehlufchi, weenus pee Mahlu-kroga, otrus jo gresnus pascha Durbes parka preefšchā. Leelkungs bij parkā pa malu malahm apgabajis galdus un fehbektus. Beedribas jaultais dseedataju foris Tulumā un apgabalu Latweefchus apweiginaja ar ihpafchi preefšch tam apgabdatu dseefmu; tad preefšchneeks Altberg lgs notureja runu, pehz kuras wifs pulks ar musikas pawadifchanu nobseedaja: „Deews, fargi Reifara u. t. i.“ Pehz tam runaja firfnigus apweiginafchanus-wahrdus Kalnia lgs, mahjas ihpafchneeks Tulumā, us ko Bertrama Rahelis is Nigas atbildeja. Pehz runas, ko skolotajs Silin lgs is Nigas notureja, dewahs beedribas preefšchneeziba ar sawu karogu, beedribas jaultais dseedataju foris sem Mitmann lga wadifchanas, lihds ar musiku un seels lauschu pulks us Durbes muischu paschu leelkunu, Tulumā aprinka marschalu, baronu L. v. d. Necke lgu apweiginat. Preefšchā pee muischas jaw bij neween leelkunga familija, bet wehl dauds ziti winas radi un pasifstamee sapulzejuschees. Leelkunu te wispirms beedribas jaultais dseedataju foris apweiginaja ar fewifchki preefšch tam rihmetu dseefmu. Tad leelkungs tureja ihfu runu, kura winfch aif zita ari isfazija to wehleschanos, lai beedriba winu usnemtū, pee wisceem jaweem preekeem, lihds ar wifu wina familiju, kā lihdsdalibneekus, bet ari pehz tam par jaweem ustizigeem beedreem. Pehz scheem leelkunga wahrdem wehl runaja Bertrama Rahelis is Nigas un preefšchneeks Altberg lgs un tad wifs pulks gabja atkal atpakal us dantschu-weetu, musikai spehlejot. Aif dseedafchanas-usdewumeem, runahm, weselebas usdserfchanahm un dantschu-preekeem — pee jaulahm musikas-flanahm — laiks aistejeja it ahtri. Schkirotees ari daschi Tulumā Latweefchi wehlejahs, lai winus usnemt par beedreem schini beedriba. Beedribu walara us Tulumā dselszeta stanziju atpakal pawadija seels pulks lauschu, to starpā bij daschi augstas labrtas wihri is Tulumā. Jerefim, ka Nigas Bahrdaugawas Latweefchu Rabdarifchanas-beedriba, kas pee schā sawa pirma isbraukuma ar mums til firfnigi, til laipnigi, til fajubtigi un mihligi apgabjahs, muhs ari nahlofchā gadā atkal apmeklehs; bet tad mehs scho beedribu sagaiditum agraki, wislabaki maja mehnesi. Karsti, karsti wehlamees atkal drihs jaitltees!

Reepaja stahwofchee husaru regimenti, kā „Rischl. Westn.“ dsirdejis, dodotees us Warschawu, kur buhs leeli maneweri.

Reepaja jaw nowesti pirmee jaunee Kreewu rudsi un kweefchi; esot loti smagi, it fewifchki kweefchi.

Muhfu mahzitaji un tauta. Sem schā wirsrafska „Cesti Postimees“ pehz „Balt. Wehstnescha“ tulkojuma rafska tā: „Kahda fatiziba tagad pastahw starp muhsu mahzitajeem un tautu? Schis jautajums mums reis ari jopahrūnā, jo ir loti swarigs. Kad mahzitaji pret laudim labi, tad tizibas dsihwe labaka. Bet kad starp mahzitajeem un laudim leela starpiba, tad

tizibas dsihwe greifa. Mahzitajeem wajaga buht Kristus weetneekem un wini ari grib tahdi buht. Tas ir winu mehrkis. Kristus ir winu preefšch-sihme. Kā Kristus dsihwoja, to katrs behrns sina. Binsch dsihwoja pilnigi tautas starpā un fagahjahs beefchi ar tautu un laudim. Ko tas rahda? Nelo zitu kā to, ka tam, kas grib buht Kristus pehznahzejs, wajaga buht ari tautas wihram, jo Kristus bija tautas wihrs. Mehs ne buht negribam schē dot garigus isklaidrojumus, bet runasim par Kristu, kā par pateefu zilweku. Apklatisim, waj tas ari der muhsu mahzitaju leetā. Muhfu mahzitaju dsihwe, kā katrs sina, dibinajahs us wehstures pamata. Mahzitaji pa leelakai datai mums alafsch bijufchi Wahzeefchi. Loti rets kahds winu starpā bija zitas tautas lozellis. Bet pehdejā laikā is muhsu paschu tautas daschi mahzitaji zehlfchees, bet par teem schoreis nerunasim. Jaw fenaki fazijam, ka muhsu mahzitaju dsihwe lihdsinajahs gandrihs muischneeku dsihwei. Muhfu fentschu wehrdsibas laikā wini turejuschees alafsch us muischneeku pusi. Exam fenaki par to ari runajufchi, ka starp muischneekem un muhsu tautu wifadā sinā un wifās weetas newalda laba fatiziba. Tā tad starp mahzitajeem un tautu ari laba fatiziba newar waldir. To tauta leezina ari walodā, jo mahzitaji eefautati par basnizas kungeem un wehl tagad tā teel faulati. Ar to tauta leezina, ka mahzitajs ir tahds pats kungs, kā muischneeks. Bet tadeht atkal ari teefa, ka schi buhshana newar buht tahda, kā Kristus isturefchanahs pret tautu un laudim. Mahzitaju stahwoellis ar to no sawa ihstā mehrka un Kristus preefšchsihnehm nogreesees fahnus. Mehs ne buht neleedsam, ka daschi mahzitaji bijufchi, kas ar laudim fagahjuschees jauli un bijufchi teem kā tehwi un waditaji, bet tahdu skaitls bijis loti mas. Mehs ne buht neprajam ari to, lai mahzitaji ir til pilnigi tautas wihri, kahds bija Kristus, kurfch pats teiza, ka winam ne-efot weetas, kur nolikt sawu galwu. Bes pajumta un algas muhsu laikā neweens ne-istee. Bet to waretum gan prasit, lai mahzitaji ne-aiflawetu godigus tautiflus zenteenus, bet lihdsietu tos wezinat. Muhfu semē daudsreis flatits ar lepnibu us Somu mahzitajeem un teikts, ka wini ne-efot tā attihstijufchees kā muhsu mahzitaji. Bet muhsu semes tagadejā buhshana rahda, ka Somijā fatiziba starp mahzitajeem un laudim labaka neta muhsu semē. Somijā gandrihs wisi mahzitaji aistahw tautiflus zenteenus un wifās labds nodomōs staiga ar tautu rofu rolās. Wisleelafce Somu tautibas un tehwijās mihlestibas modinataji tur bija mahzitaji; to pat wisbrihwprahtigakais Somas apleezina labprahht, tadeht Somijā ari nebuht tas naw jabaidahs, ko muhsu Wahzu laifkrafstōs til beefchi lasam, ka laudis pehdigi waretu no mahzitajeem un basnizas atrautees, ka kristigai tizibai un spredikeem wairs ne-efot tahs eefpehjas, kahdas tai un teem wajadsetu buht. Somu mahzitaji nemas nedoma us to, tautai aifseegt tehwijās mihlestibas parahdischanos, laifkrafstus, konzertus un zitus godigus isrihkojumus, kas tautu pamudina us jaulaku un tikungaku dsihwi, bet wini wisi to pabalstijufchi un weiginajufchi. Kad nu jautajam, kahda flahde no tam waretu zeltees, ja muhsu mahzitaji tapat isturetos, tad mums ja-atbild, ka no tam ne-kahdas flahdes newaretu zeltees. Jo tadeht neweenam newar rastees flahde, ka muhsu tauta sawu tehwiu mihle, un ka ihpafchi mahzitaji scho mihlestibu tehwijai par labu koptu un aifstahwetu. Bet to nemas newar zeret, tadeht

negribam par to ari wairaf runat. Bet mehs newaram zitadi domat, mehs sinam flaidri, ka tilai tad laba fatiziba starp tautu un mahzitajeem pastahw, kad mahzitaji turahs pee tautas tapat kā Kristus turejahs pee tautas. Tas zita di teikts: Kas muhsu tautā grib buht par mahzitaju, tam ar prahtu un domahm jatop pilnigi par tauteeti, zitadi wina dorbs newar tos auglus nest, kas tam janef. Par scho leetu waretum wehl dauds runat, bet tas mums top leegts.“

Sapsalas apgabala, kā „Rev. Beob.“ dabujis sinat, julija mehnesi fahlfuse plostees leefas fehriga, ar ko Sellenkilas muischā 8 lopi jaw kritufchi.

Par Peterburgas wirspolizijmeisteru generalmajora Koslowa weetā, kas tahdā pat amata eestahjahs Maslawā, esot isredsets Garkowas gubernators, generalmajors Gressers.

Peterburga. Wahzu „Bet. awise“ sino, ka peenahzigā weetā pahrspreeschot jautajumu, Schihdeem dot usturefchanahs teefibu sem tahdeem nolihgumeem, kahdi schim brihsham pastahwot Somijā; proti: preefšchneeki Schihdam israfka usizibas apleezibu, bet schi apleeziba jaunajā dsihwes weetā atkal ja-atjauno.

Sirgu skaitifchana. „Waldibas Wehstnesi“ lasams eefschleetu ministra zirkulara rafs, kas nosaka schini gadā par wifu Kreewu walsti sirgu skaitifchanu. Kura laikā sirgu skaitifchana notiks, kas tiks turpma nosajits. Isdoschanas ir noliktas us 107,000 rublu.

Maslawā. Wahzu „Mosk. Ztg.“ dabujuse sinat, ka Keisaru Majestetu kroneschanas mehteli pastelleti pee pasifstamas laschoku-firmas B. Grünwaldt. Ar kahdu nopeetnibu Grünwaldt lgs eet pee sawa augstā usdewuma ispidifchanas, redsams no tam, ka winfch fapirzis lihds 100,000 farmuku ahdinu, is kurahm tad ismekleschot wisfmalakahs un wisweeglahs preefšch minekem mehtelem. Mehteli esot apafschā 22 arfshinas plati un prasot tadeht loti dauds tahdu ahdinu.

Par sadragatu twaifoni „Moskwa“ dabuts lihds schim wehl ne dauds sinu. Relaimē notifuse 19. junijā, pee Hafuna raga, Rihta-Afrika, pretim Adenei Arabijā. Kuga personals un pasafscheri glahbuschees, nokludami us kraifu. Krafis ir laiks un apdsihwots no Negru melchoneem, ar wahrdū Somali. Schejeenes jubrasgabala esot loti bailiga braufshana, tadeht ka uhdena greefchi un aulās kugus nejaufchi usfweeschot us flepeneem klints almeneem, waj noraujot jubrasdibena. Tadeht ari jaw jen jubrasbraujeji to pret seemeleem atrodoschot pasifstamo leelo klints ragu nosaulufchi par „Gwardafui,“ t. i. fargees! — No Afrikas kraista kahdeem wirsneekem laimejees pahrtit us Adeni, no kureenes tee tad sinu laidufchi par sawu behdigo stahwokli, luhgdami, lai suhta palihdsibu. — Kugu personals fastahwejis is 104 personahm; pasafscheru bijis 16, to starpā ari flawena zetotaja Wiklucha-Maklaj brahlis. Kuga lahdisch bija 70,000 pudu tehjas, kas, ja pudu tilai pa 50 rubl. rehkina, istaifa 3½ mil. rublu.

Holmas aprinki, Bleslawas gub., Sibirijās fehriga pee lopeem weenumehr wairaf isplahstahs un pehdejās deenas pat zilwekem peelipufe; jaw wairaf personu faslimufchas un weena pat jaw nomirufe.

Warschawa. Refen te nomira kahds wihrs, wahrdā Wladiflavs Eschernezlis, kas norafstijis 500,000 rbl., ar ko dibinat nostibufchu un newahstajamu flinneeku patwerfmi.

iswillfim nakhofchas sinas pahr wina darbibu, zihniineem un panahlumeem.

„1857. g. maja mehnesi isnahza Terbatas nedefas awises „Inland“ 18. un 19. numura deesgan plaschs raksteens no Terbatas kameral jeb politiskas ekonomijas sinibu studenta, Latweescha R. M. Waldemara, sem wirstraksta: „Ueber die Befähigung des Letten und Esten zum Seewesen.“ (Par Latweeschu un Igaunu derigumu preefsch juhras braulfschanahm.) Schis raksteens luhloja wehsturisfki peerabbit, ka abas peeminetas tautinas jaw 12. gadu simteni bij duhschigas juhru-brauzeju tautas, las redsams no Indrika Latweescha 1226. gada rakstihabs kronikas, kura teel stahstis, ka Latweeschu un Igaunu fara slote sakahwa Dahnus, pee kam tika isposiita Dahnu prowinge Listera; otu reisi Kuhri un Igauni atweda wangineekus is Sweedrijas; troscho reisi sakahwa Bahzeeschus pee Kolsa-raga u. t. pr. Tablat tika isfiekts, ka 600 gadus wehrdsibai wajadseja isnihzinat scho wihrischfibu pee abahm tautinahm un ka tagad, kur apstakli ir ismainijuschees, t. i. pee ahremneeku tirgotaju slotes konturenzes speeschanaes, juhrskolas preefsch Latweeschem un Igauneem ir wajadsigas.“ — Schis bij R. M. Waldemara pirmais gara raschojums juhrneezibas weizinaschanas leeta. Otrs raksteens isnahza tani pascha gada fewischka broschira no 112 lap. puf. 8., sem wirstraksta: „Ueber die Heranziehung der Letten und Esten zum Seewesen.“ (Pahr Latweeschu un Igaunu peewillfchanu pee juhrneezibas), kuras faturs bij gandrihs tas pats, las pirmaja raksteena.

Pahr scho abu raksteenu weifjmi pahrskata teel stahstis:

„Wahzeeschi, pateesigi autora draugi wina isfmehja un atrada ehromoti, ka zilweks, lai nu gan Latweeschu dsimuma, bet las eektuwis kreetnu lauschu pulka, wehl til dsiti war runat pahr Latweeschu un Igaunu eespehjiibu jeb derigumu. No Latweeschu studenteem tikai weens atrada, ka schie raksteeni now bes intreses. Torci wisleelako intresi parahdija Terbatas Kreewu walodas profesors Rosbergs, kurfch ar kahda Kreewu studenta palihdsibu schos raksteenus pahrschela Kreewu waloda un nosuhija Kreewu juhrneezibas awises „Морской Сборникъ“ redakcijai. Bet raksteeni netika nodrukati; turpretim isnahza indewiga kritika no weena no tschetreem „Морской Сборникъ“ redaktoreem, A. W. Freiganga; (wehslak winsch bij autora leelakais draugs un juhrskolu sistemas preefsch wisahm Kreewijas juhrmatahm aistahwetajs. Winsch nomira ka wize-admirals Gatschina 1880. gada.) Schini kritika bija teikts, ka schie raksteeni pahrpilditi ar pawirfchem teikumeem, un ka no juhrskolahm nepeenahks klahst neweens pats dehlitis preefsch kugu buhweschanas, ta ka no raksteeneem esot redsams, ka autors tikai zaur juhrskolahm dsenotees Latweeschus un Igaunus pahrwahgot.

Pehz tam, kad Waldemars Terbatas uniwersiteti kursu ar kandidata gradu bija beidsis, winsch aigahja us Peterburgu un palika par lihdsstrahdneeku pee „St. Petersburger Zeitungas“, kur rakstija daschadus raksteenus pahr Baltijas semneeku dsihwi, pahr Kreewu tirdsneezibas sloti un pahr juhrskolu wajadsiibu preefsch labotafchas brauzejeem un swejneekem. Bes tam Waldemars peesuhija raksteenus pahr juhrneezibu ari zitahm awischem un lila nodrukati fewischkas broschiras.

Ta p. p. 1859. gada isnahza fewischka broschira „Ueber die Mittel, den Seehandel in den

baltischen Provinzen Russlands zu heben.“ 27 lap. p. 8 (Pahr lihdsfekteem, ka waretu tirdsneezibas juhrneezibu Baltijas gubernas zelt) in raksteens „Rig. Zeitungas“ seletona; Ueber unseren Seemannsstand. (Pahr muhsu juhrneezibas lahtu.)

„Морской Сборникъ“ un „Journal de St. Petersbourg“ redakcijas ne-usnehmuschas „garlaizigo“ raksteenu.

Pehz tam Waldemars dabuja weetu finanžu ministrija (parahdu deldeschanas komisijas) un rakstija jo projam un kraha sinas pahr juhrneezibu.

Atnahza wisu laimigakais ka preefsch Waldemara, ta preefsch muhsu juhrneezibas 1860. No schi gada Waldemars pastahwigi pee juhrneezibas weizinaschanas strahdajis un kur pahr juhrneezibas weizinaschanu ir runa, tur Waldemara wahrs ir peeminams. No schi laika abi, juhrneezibas weizinaschana un Waldemars, neschkirami kopā saistiti. Juhrneezibas weizinaschana un plautschana ir Waldemara preeks un laime. Zil ahtri zetahs un usplaukst muhsu juhrneeziba, til drihs pazel ari muhsu Waldemaru Augsta Waldiba un zeena wina tauteschi un wina draugi — juhrneeki. Kreewu awise „Ст. Петербургскія Вѣдомости“ isnahza Waldemara raksteens: „Русскія торговый флотъ“ (Kreewu tirdsneezibas slote), kurfch ari fewischka broschira tika nodrukats (32 lap. p. 8.)

Schis raksteens greca Keisariskas Augstibas Leeljusta Konstantina Nikolajewitscha wehribu us fewi, pahr to leezina schis dokumentis:

Finanzministerium

Kredita Rodaka fewischka konzerarija.

1. Rodaka, 4. galda febr. 10. deena, 1860. g. Nr. 1258.

Pahr Waldemara k. aistomandeereschanu Juhras-ministerija.

Walstibas parahdu deldeschanas komisijas waldei.

Keisariska Augstiba Leeljusts Konstantins Nikolajewitschs ar rakstu no 6. febr. isflaidro, ka daschadu no parahdu komisijas deenasta stahwofcha Kursenneeka Waldemara, pahr Baltijas gubernu eemihneekem, kuri ar juhrneezibu nodarbojajs, eelistu raksteenu dehl Wina Augstiba pawehleja Waldemaram tanis weetas fastahdit sibku juhrneezibas ispehtijumu un usmeklet lihdsfektus to attihst un wehl wairak peewillt eedfihwotajus pee juhrneezibas amata, par to Wina Augstiba greeschahs pee manis dehl Waldemara atwalinaschanas Juhras Ministerijas rihkofchana, no pus aprila lihds augusta beigahm.

Originalu parakstija Finanžu Ministris A. Knefshewizs.

Apstiprinaja Direktors J. Haagemeyers.

(Turpmat beigums.)

Peedfihwojums Sloga.

Konzertu isrihofchanas naw Latwija wairs nekahdas wifai retas leetas, ta ka par tahm wehl laikrakstos lo pahrunat, leekahs buht gluschi leeki. Domehr, ja schos isrihofjumus sibfaki eewehrojam, kauschu garigas dsihwes stahwolki lihds ar ziteem apstakleem, las schahdus zenteenus waj nu paweizina jeb apflahpe, nopeetni apstahdami, tad gan noskahrstam, ka tee schahda waj tahda sinā weens par otru swaririgaks, eewehrojama. Bidis, kur laudis jaw us jantu janku dsihwi pamoduschees, kur tautas gara dsirfsteles jaw leefmas iswehrtuschahs, koncertu isrihofjumi naw nekad til eewehrojami, tik fazilinajofchi, lai gan tee tur alahsch us to

labako isdodahs, ka tahdos apgabals, tahdas weetas, kur lihds scho baltu deenu wifs stahwojis un gahjis gandrihs gluschi pa wezam. Tur usflatam wirus ka tahdus, kam teescham wajaga un buhs nahkt, tadeht fw tureenas lauschu gariga dsihwe ar pilnu teesibu tos jaw war pagehret, ta newar bes teem wairs pastahwet; bet schie firds mums gluschi zitabi eesilst, dand jautraki puffedama, tadeht ka salds preeks muhs pahraem par to, ka muhsu gara iglithofchanas zenteeni Latwija dabu patlaban atkal weenu jaunu pabalstu, ka tee ispleschahs, stiprinajahs, jo deenas dischenaki kludami, jo deenas leelaku peekriteju un zeenitaju skaitlu eeguhdami. Scho peemineju, sawu konzerta isrihofjuma aprakstu pee zeen. lastajem aibildinadoms.

Ka jaw eepreefsch laikrakstos un programos bija isfludinats, tad schi gada 11. julija deena bija par gariga konzerta isrihofchanas deenu Sloga isredseta. Pulksten 5 pehz pusdeenas wareja jaw redset klauzitajus bareem balsiz ee-ejam. Pehz ne ilgus gaidifchanas ari dsedataji ehrgetu kori parahdijahs, kurfch ihpafchi us scho fwehiku deenu bija meijahm un mehtru pihnehm grefni ispuschkots. Konzertu atklahja Kalnzeema skolotajs un ehrgelneeks A. Zenschewizs kgs ar G. Merkela ehrgelu preefschnefumu, D—dur. Slogas dsedataji bija us scho deenu par sawu maksu likufchi basnigas ehrgeles tihrskanot, kurfch darbs meisteram ari it kreetni bija isdewees. Par koncertu runajot war leezinat, ka dsedataji wina sawu usdewumu deesgan teizami ispidija, tikai noschelojams ka Jelgawas Latweeschu beedribas dsedataju korim dand dsedataju nebija peedaliujuschees, Slogas dsedatajeem laipni palihdsset, zaur lo tad ari notika, ka mineta kora dsedatahm dsesmahm tenors bija par wahju, zitas balsis atfweht. Domehr taisnibai godu dodot newar atstahst nepeeminetu, ka schis koris bij labi us koncertu sagatawojees, to it ihpafchi programa 11. numura nodsedaschana apleezinaja. Par Slogas dsedatajeem buhtu peesfihmejams, ka teem, wifas balsis peenahzigi fastahditeem, dsedaschana, wisapabrigi nemot, gludaki un fastkanofchaki isweizahs. Par katru kora dsedaschana ihpafchi sibku kritiku dot, truhst man leetas dsilakos praschanas, tadeht lai peeteek ar to, lo jaw esmu fazijis. — Publika, las deesgan peetefschā mehra bija peedaliujuschs, lihahs wisapabri apmeerinata.

Stundu pehz konzerta beigfchanas dsedataji, pahreem fastahdijuschees, ar abeem wadoneem, A. Böhmlja un K. Kempela kgeem, preefscha, musikai spehlejot un karogam pliwinajotees, marschereja no Slogas privat meitenu-skolas skolotaja A. Böhmlja kga nama us zeen. H. Bohlmana kga dahrsa-mahju, kura bija dsedateem par isprezaschanahs telpu laipni atwehleta. Lihds pilsfektas galwas A. Schmiedena kga namu tikufe, dsedataju rinda apstahjahs, kur tad A. Böhmlja kgs pilsfektas preefschneeku, us balkona stahwofchu, dsedataju usdewuma dedfigeem wahredeem apfweizinaja, to sirjnigi uiazinadams, lai pilsfektas walde ari no sawas pufes schiejeenes dsedataju zenteenus, kuri nekahdu politiku, bet tikai tautas isglithibu kopt zenschotees, pabalstot un paweizinajot. Pehz schieem wahredeem atfkanaja is brihwahm kruhthim pluhstofchs „Lai dsihwo sweiks,“ par lo pilsfektas galwa wadonim A. Böhmlja kgam roku sneegdams pateizahs, turklahst apsolidamees, katra sinā dsedatajeem klahst stahwet un wina jankos zenteenus, kur un ka ween waredams, fekmet un pabalstot. Kad nu wehl pehz schi

Peša sēdēš pagasta teefas protokolā no 7. jūnija sē. g. Nr. 104 ir tā, sēdēš pagasta pēderīga atraitne **Sape Silin**, bfm. **Rinkis**, to **Gust Rinka** deblu „**Mikel Rinkis**“ preefš wina 10. bšiwes gada sēw par apgabneelu un mantineelu pīlnigi debla weciā pēnehmufi: Tad teel wif, kam labdas pētrinafchanaš buhbu pret fchabdu adopteefschanu, ufaizinati, wiewehlatāš libš 13. janwaram 1883. gada pē sēdēš pagasta teefas pēteittees, wehlati taš wairš netiš eewehrots, bet **Mikel Rinkis** tils par **Sapes Silin** audfchu deblu aifhš ar wifabu tašm nafabam un teefabam, taš winam tā tabdabm nablaš un ipafchi fara-klaufibas fīnā pēz fara-klaufibas lītumeem \$ 45 pirmas pēfšmes no 1874.

Abdāfchu pagasta teefā, 13. jūlijā 1882. Pagasta teefas wārdā: Preefšfchēdetājs: **J. Mandelberg.** Str: **J. Kirfohns.** 2

Kad taš sēdēš pagasta pēderigs, Wabfchu kro- bšineels un Wabfchu mahjš rentneels,

Dahw Krufhšit, ir miriš, tad teel wif wina parabdu dēweji un nehmeji ufaizinati, wiewehlati libš 13. oktobram sē. g. pē Abdāfchu pagasta teefas ufo- teek; wehlati netiš neweens wairš klaufšis, bet ar parabdu fšehpejeem pēz lītuma iſcaritš. Abdāfchu pagasta teefā, 13. jūlijā 1882.

Pagasta-teefas wārdā: Preefšfchēdetājs: **J. Mandelberg.** Str: **J. Kirfohns.** 1

Augftata aprinka-fkola **Limbaſchōš.**

Ufaemfchanaš-efkamens buhš 9. auguſtā un ir japeņef kruſtama-fšime, dabu-poteſchanaš-fšime un pēdēja ſkolas-leeziba.

Inſpektors **Schneider.** 2

Preefšch Bauſkas u. apgabala.

Pēemēdēſchanaš preefšch jaunu ſkolenu ufaemfchanaš mahjita **Seilera** weitu- ſkolā **Bauſkā**, teel no 30. jūlijā sē. g. latru deenu no **Auſchūš** jaunlundeš preti nemtaš. Turpat ari atrod ſkolas-behrni laipnu ufaem- fchana ruhmē un toſte.

Kahda guwernante,

taš tod mahjibu **Wohju**, **Arcewu** un **Franzu- ſchu** waleodāš, tā ari muſitā un jaw ir fchahdā amata ſtrahdajuſe, wehlabš weetu. **Arceſes** ar uſtrafſtu „**N. F.**“ nododamaš fchahš awiſeš eſp- wiziā.

Godiga laulats pahrš top **mekleš** preefšch nama aptibrifchanaš pret bribiwu dšiwollī **Etabu-eelā** Nr. 35.

Skolas-behrni

top labdā ſmalatā **familijā** **penſilā** **prenemti** **Peterb.** **Ahr-Rigā** leelā **Alekſander-eelā** Nr. 96 per **J. Erdmana.**

Skolas-behrni,

taš fchejeenes ſkolas apwele, atrod laipnu ufaemfchanaš un top ſkolas darbōš ufraudfiti. **Japeprofa** **Ernt Plates** drufatawā.

Stolēni no ſemehm atrod laipnu ufaemfchanaš pē **C. Peterſohn**, **Dſirnowudambja** - eelā, **Kriegera** namaš Nr. 5.

Jannelleo, taš gribetu eemahjitees dabnu drebhu un paleto fchuhfchanaš, war pēteittees **Jumprawu-** un **Kauf-eelaš** **ſtudri** Nr. 1, pa 3 tr. augſchā, pa labi. 1

Leetota roſpuſka ir pabrōdama **Etabu-eelā** Nr. 12.

Rigā, pilſf. **Kalku-eelā** Nr. 6.

W. A. Wooda

ſahles- un labibas-plahweji.

No jenſures atwehletš. **Rigā,** 30. jūlijā 1882.

Amatneeku-rihtus!

galdneekem (diſchlereem), dreimaneem, Furpneekem, ſkrodereem, muhrneekem, atſlehu-kalejeem, jimerma- neem un kalejeem pēdabwā **wiſlabataš** **Franſchu** un **Angtu** ſortes leelumā un maſumā 2

G. Schönfeldt, tehrauda- u. ſihu-preefchu **nogulditawa** leelumā, leelā **Sinder-eelā** Nr. 12.

jaunakeem pahr labojumeem, tā: **patent-paſchſpoletaju,** ritena iſjelſchanaš un ſweramo-fahju. — Tad wehl preefšch **familiju-wajadſibas:** **Sin- gera, Wheelera** un **Wilsona, Sakſonia, Sakſonia Megia, Fi- delitas** u. t. pr., tapat ari ar **wiſjaunakeem** pahr labojumeem, tā: **pa- tent-paſchſpoletaju,** **pawedeena iſjehejeju,** **pawedeena-nogreeſeju** un **paſchaj- friſdamu ſchiberplati.**

Wiſlehtakaš **zenaš.** **Pilniga** **apgalwoſchana.** **Zenu-rahditajš** ar **bildehm** **beš** **maſſaš.**

Rigas **kaulu miltuš** **augſti** un **widei** **grahdiguš** **uuperfoſtatuš** **wiſlehtaki** **pahrōdōš** **Herm. Stieda,** **Rigā.** **Kantoriš** **Marſtal-eelā** Nr. 24. 3

Weeniga **pahrdoſchana** **Kengeraga** **fabrikaš** **linu** un **pafulu** **dſiju,** tā ari **balinatu** un **nebalinatu** **audeklu,** **wiſš** no **foti** **tei- zama** **labuma,** **pa** **lehtakahm** **fabrikaš** **zenahm** pē **R. John Haſſerberg,** **Rigā,** **Kungu-eelā** Nr. 12, **ee-eeſchana** no **Kungu-eelaš.** **Atkalpahrōdeweji** **dabu** **lehtaki.**

Ziegler un **beedriš,** **Leepajā,** **Alekſandra-eelā** Nr. 6.

Original „**Bay State**“ un „**Tihgera**“

Amerikaneefchu (nekahdi **Wahju** **poſat- taiſijumi).** **ſirgu-grahbekli.**

No jenſures atwehletš. **Rigā,** 30. jūlijā 1882.

Skolas-grahmatas pēdabwā un **pahrōdōš** uſ nupat **auguſtā** **fah- dāmoš** **ſkolas** **laifu** **wiſadāš** **waleodāš** — ari **leetotaš** **ješ** **bruhſetaš** **par** **lehtaku** **zenu** **Kapiteina** **grahmatniža** **leelajā** **Rehniņu-eelā** Nr. 10.

Keiſara un **Keiſareneš** **bilde,** taš pē „**Mahlaš** **Weeſa**“ **par** **prehmitu,** **top** **par** **65** **lap.** **eerahmeta** **ſetitōš** **ješ** **mel- nōš** **rahmiāš** **Peterb.** **Ahr-Rigā** **Weera-eelā** Nr. 4a, **netahlu** no **leelā** **pumpja.** **Apſtelſejumi** **teel** **pretim** **nemti** ari **Irbit** **lga** **grahmatu-bodē** **Dangawmalā.**

Jaunjelgawa, **Klubeš** **mahjā** **eſmu** **eritiejiš** no **Rigaš** **Schwabēš** **lunga** **deſtilatoruš**

dſehreenu-bodi un **pahrōdu** **ſpirtu,** **rumu,** **ſonjatu,** **oraſu** un **wiſuš** **ſalduš** **dſehreenuš,** ari **biſchofu** **par** **Rigaš** **zenahm.** **Tapat** ari **ahrſemeš** un **Ri- gas** **wihnuš.** **Nr** **jeeniſchanaš** **Fr. Guttman.** 1

Behſiš. **Peterſona** **ſinhra** **bodē** pē „**ſelta** **ſwarem**“

pahrōdōš **loti** **ſaldu** **tumſchu** **ſirupu** **faſteš-** **ee-woabrifchanaš** **pa** **12** **lap** **mahrš,** **wiſadāš** **ſiltu** **ſorteš** **wefelāš** un **pušmužāš,** tā ari **podem** **pa** **Rigaš** **zenu,** **atweſchanaš** **maſu** **pēreſhinot,** **ſpeki** **beš** **leeſuma,** **zaur** **paſtahwiſgu** **pahrdoſchanaš** **ſchejeeneš** **bekeereem** **latrā** **lailā** **ſriſchš** **Rigaš** **ſaufaiš** **raugš** **iſ** **Wolſchmidta** **fabrikaš.** **Gal- buš** un **trauktuš** **preefšch** **godem** **pēz** **noliſh-** **fchanaš,** **tad** **wairal** **prezeš** **uſ** **reiſ** **pēhrt,** **tad** **beš** **maſſaš.**

Weznuš **buhumaterialuš,** **iſſlauſnuš** **atminuš,** **Kegeluš,** **buhwofkuš,** **balnuš,** **1** **bodeš-loſgu** un **1** **bodeš-durwiš** **pahrōdōš** **namu** **nopleſchot** **Zuhku-eelā** Nr. 9.

Mehbeleš **wiſadāš** **ſorteš** **iſ** **paſcha** **fabrikaš,** **loti** **labi** **tai- ſitaš,** **top** **pahrōdotaš** **lehtaki** **nela** **uſ** **krahmu- turguš** **jaunajā** **mehbelu-magaſinē** **Ceſch-Rigā,** **Kahriju-eelā** Nr. 5, **pretim** **Luluma** **bahnuſcham.**

Mehbeleš **uſjekeſchanaš** **dehl** **top** **iſſihreta** **ruhme** **preefšch** **dſehreenu** **pahrōdotaš** **ješ** **bodeš;** **tapat** ari **top** **pahrōdota** **mahja** ar **1000** **rublu** **eemafu** **jem** **labem** **noliſhumeem** **Peterb.** **Ahr-Rigā,** **Spitalu-eelā** Nr. 33.

ſonatana **beedribāš** **beedreem** **tā** ari **nebedru** **wezaſeem** **par** **ſinu,** **ta** **ſkolas** **nanda** **uſ** **nablamu** **ſemeſteri** **tiſai** **pē** **preefšchneezibaš** **eemafajama** **latrā** **ſchī** **meh- neſcha** **ſwehtēenaš** **no** **pultſi.** **2** **libſ** **4** **p.** **pēd.** **Preefšchneeziba.** 1

Salaspilo (**Kirchholm**) **labprahtiga** **beedriba** ar **dſeedaſchanaš** **fori** **iſrihtōš** **ſwehtēen,** **8.** **auguſtā** **ſch.** **g.** **pē** **labāš** **ragu** **muſitaš**

ſalumu **balli** **pahrōdangawā** **Wedmer** **gruntineela** **mahjā.** **Ceſchſſeš** **pultſi.** **1** **pēz** **pušdeenaš,** **beigſeš** **pultſi.** **8** **walarā.** — **Par** **pahrſelſchanaš** **pahr** **Daugawu** **tikš** **gahdatš.** — **Ja** **leetainſch** **lailš,** **tad** **8** **deenaš** **wehlati** — **Maſſa** **ſeem** **30** **lap.** **toſchem** **20** **lap.** **Iſrihtotai.**

Stufmaneeſchu **dſeedataju** **beedriba** **iſrihtōš** **1.** **auguſtā** **ſch.** **g.**

weeſigu **wakarū** ar **danzofchannu.** **Ceſchſlumš** **pultſi.** **5** **pēz** **pušd.** — **Par** **ſreetnu** **muſtu** un **labu** **bufeſi** **ir** **gahdatš.** 1

Pafaudeta **ir** **ahdaš** **nandaš** **maſš** **kurā** **atradāš** **labdi** **240** **rbł.** un **kruiſa** **ſu- draba** **rubliš.** **Godigaiš** **atradejiš** **top** **it** **mibli** **luhgtš,** **to** **atkal** **peeneſi** **Ernt** **Plates** **drufa- tawā,** **jo** **pafaudetaja** **ir** **nabaga** **weza** **ſeeiwina,** **taš** **zauru** **muſſchu** **graſiti** **pē** **graſiſcha** **ir** **krah- juſe** un **nu** **uſ** **reiſ** **gandriſh** **beš** **graſiſcha** **paſiſuſe.**

No poliſijāš atwehletš.